

I тур I етапу Всеукраїнської олімпіади з математики
категорія Т (РТФ) 2019
перший курс

1. Для матриць $A_{3 \times 2}$ та $B_{2 \times 3}$ знайти $\det(AB)$.

2. Про число z відомо, що

$$z + \frac{1}{z} = 1.$$

Знайти

$$z^{2019} + \frac{1}{z^{2019}}.$$

3. Довести, що відрізок дотичної до гіперболи, який знаходиться між її асимптотами, ділиться точкою дотику навпіл.

4. Нехай $f(x) = \sin x \sin 2x$, $x \in \mathbb{R}$. Довести нерівність

$$\max_{[-\pi, \pi]} f(x) \leq \frac{4\sqrt{3}}{9}.$$

5. Позначимо через D множину точок площини, що знаходяться всередині квадрата з вершинами $(1, 1)$, $(-1, 1)$, $(-1, -1)$, $(1, -1)$. Зобразити геометричне місце таких точок Y на площині, що

$$\left\langle \overrightarrow{OX}, \overrightarrow{OY} \right\rangle \leq 1$$

для будь-якої точки $X \in D$. Тут кутовими дужками позначено скалярний добуток векторів.

6. З набору цілих чисел $\mathbf{a} = (a_1, a_2, \dots, a_{2018}, a_{2019})$ сформуємо новий набір за правилом

$$\mathbf{a}' = \left(\frac{a_1 + a_2}{2}, \frac{a_2 + a_3}{2}, \dots, \frac{a_{2018} + a_{2019}}{2}, \frac{a_{2019} + a_1}{2} \right).$$

Визначити всі набори $\mathbf{a}$, для яких всі елементи всіх наборів

$$\mathbf{a}', \mathbf{a}'', \mathbf{a}''', \dots$$

є цілими числами.

I тур I етапу Всеукраїнської олімпіади з математики
категорія Т (РТФ) 2019
перший курс

1. Для матриць $A_{3 \times 2}$ та $B_{2 \times 3}$ знайти $\det(AB)$.

2. Про число z відомо, що

$$z + \frac{1}{z} = 1.$$

Знайти

$$z^{2019} + \frac{1}{z^{2019}}.$$

3. Довести, що відрізок дотичної до гіперболи, який знаходиться між її асимптотами, ділиться точкою дотику навпіл.

4. Нехай $f(x) = \sin x \sin 2x$, $x \in \mathbb{R}$. Довести нерівність

$$\max_{[-\pi, \pi]} f(x) \leq \frac{4\sqrt{3}}{9}.$$

5. Позначимо через D множину точок площини, що знаходяться всередині квадрата з вершинами $(1, 1)$, $(-1, 1)$, $(-1, -1)$, $(1, -1)$. Зобразити геометричне місце таких точок Y на площині, що

$$\left\langle \overrightarrow{OX}, \overrightarrow{OY} \right\rangle \leq 1$$

для будь-якої точки $X \in D$. Тут кутовими дужками позначено скалярний добуток векторів.

6. З набору цілих чисел $\mathbf{a} = (a_1, a_2, \dots, a_{2018}, a_{2019})$ сформуємо новий набір за правилом

$$\mathbf{a}' = \left(\frac{a_1 + a_2}{2}, \frac{a_2 + a_3}{2}, \dots, \frac{a_{2018} + a_{2019}}{2}, \frac{a_{2019} + a_1}{2} \right).$$

Визначити всі набори $\mathbf{a}$, для яких всі елементи всіх наборів

$$\mathbf{a}', \mathbf{a}'', \mathbf{a}''', \dots$$

є цілими числами.

I тур I етапу Всеукраїнської олімпіади з математики
категорія Т (РТФ) 2019
старші курси

1. Про число z відомо, що $z + \frac{1}{z} = 1$. Знайти

$$z^{2019} + \frac{1}{z^{2019}}.$$

2. Нехай $f(x) = \sin x \sin 2x$, $x \in \mathbb{R}$. Довести нерівність

$$\max_{[-\pi, \pi]} f(x) \leq \frac{4\sqrt{3}}{9}.$$

3. Обчислити

$$\int_0^1 \int_0^1 \int_0^1 \frac{\frac{2}{3} + x + y}{1 + x + y + z} dx dy dz.$$

4. За допомогою розкладу функції $f(x) = x$, $x \in (0, 2\pi)$, в ряд Фур'є показати, що

$$\frac{\sin x}{1} + \frac{\sin 2x}{2} + \frac{\sin 3x}{3} + \frac{\sin 4x}{4} + \dots = \frac{\pi - x}{2}, \quad x \in (0, 2\pi).$$

Використавши отриману рівність довести, що нескінченна сума

$$\frac{\sin x}{1} + \frac{\sin 3x}{3} + \frac{\sin 5x}{5} + \frac{\sin 7x}{7} + \dots, \quad x \in (0, \pi),$$

не залежить від x .

5. Числову послідовність $(x_n, n \in \mathbb{N})$ визначено у рекурентний спосіб:

$$\begin{cases} x_1 = 1; \\ x_{n+1} = \frac{\sqrt{x_n^2 + 4x_n} + x_n}{2}. \end{cases}$$

Довести збіжність ряду $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{x_n^2}$ та знайти його суму.

6. Знайти найменше значення виразу

$$\sum_{1 \leq i < j \leq 2019} a_i a_j,$$

де $a_1, \dots, a_{2019} \in [-1, 1]$.

I тур I етапу Всеукраїнської олімпіади з математики
категорія Т (РТФ) 2019
старші курси

1. Про число z відомо, що $z + \frac{1}{z} = 1$. Знайти

$$z^{2019} + \frac{1}{z^{2019}}.$$

2. Нехай $f(x) = \sin x \sin 2x$, $x \in \mathbb{R}$. Довести нерівність

$$\max_{[-\pi, \pi]} f(x) \leq \frac{4\sqrt{3}}{9}.$$

3. Обчислити

$$\int_0^1 \int_0^1 \int_0^1 \frac{\frac{2}{3} + x + y}{1 + x + y + z} dx dy dz.$$

4. За допомогою розкладу функції $f(x) = x$, $x \in (0, 2\pi)$, в ряд Фур'є показати, що

$$\frac{\sin x}{1} + \frac{\sin 2x}{2} + \frac{\sin 3x}{3} + \frac{\sin 4x}{4} + \dots = \frac{\pi - x}{2}, \quad x \in (0, 2\pi).$$

Використавши отриману рівність довести, що нескінченна сума

$$\frac{\sin x}{1} + \frac{\sin 3x}{3} + \frac{\sin 5x}{5} + \frac{\sin 7x}{7} + \dots, \quad x \in (0, \pi),$$

не залежить від x .

5. Числову послідовність $(x_n, n \in \mathbb{N})$ визначено у рекурентний спосіб:

$$\begin{cases} x_1 = 1; \\ x_{n+1} = \frac{\sqrt{x_n^2 + 4x_n} + x_n}{2}. \end{cases}$$

Довести збіжність ряду $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{x_n^2}$ та знайти його суму.

6. Знайти найменше значення виразу

$$\sum_{1 \leq i < j \leq 2019} a_i a_j,$$

де $a_1, \dots, a_{2019} \in [-1, 1]$.